

Hodočašće Krčke biskupije „Putevima svjedoka vjere i domoljublja“ Propovijed biskupa Ivica Petanjka

Dan drugi: SRIJEMSKA MITROVICA, 26. LISTOPADA 2018. (Lk 12,49-53)

Nalazimo se na svetom tlu nekoć slavnog grada Sirmiuma i crkvenog središta drevne biskupije koja je u najranija kršćanska vremena bila rasadište kršćanstva i širenja Kristovog evanđelja u okolne krajeve.

Danas slavimo nebeskog zaštitnika ove časne biskupije, svetog Dimitrija, koji je toliko slavan da je po njemu stari Sirmium preimenovan u Mitrovicu. No, o ovom slavnom svecu imamo tek dva tri podatka, koja kažu da je bio đakon ove mjesne Crkve u vrijeme biskupa Ireneja i da je svoj zemaljski život završio na sam Uskrs, 9. travnja 304. godine u vrijeme najžešćih progona cara Dioklecijana, jer nije htio predati svete knjige koje je čuvao i iz kojih je propovijedao.

Sveti Dimitrije je izdanak onog povijesnog razdoblja koje za sva vremena ostaje trajno nadahnuće i primjer kako se živi kršćanski, a vraća nas tolikim mučenicima koji su na samom početku IV. stoljeća svoje svjedočenje za Isusa Krista zapečatili vlastitom krvlju.

Budući da o njemu imamo toliko malo sigurnih povijesnih podataka to nam daje priliku da o njemu možemo govoriti što god hoćemo i da svojoj mašti možemo dati maha, jer tko može tvrditi ili dokazati da je bilo ili nije bilo baš tako.

Ako pokušamo izbjeći tom retoričkom umijeću i što je moguće više ostati vezani upravo uz lik sv. Dimitrija, onda možemo postaviti jedno izazovno pitanje koje po sebi ne mora značiti ništa, a opet može poslužiti razmišljanju, a to pitanje glasi: Ako je Dimitrije bio đakon svome biskupu Ireneju, i ako su njih dvojica u isto vrijeme podnijeli mučeništvo - biskup Irenej nekoliko dana prije Dimitrija - i obojica su mučenici i sveci ove mjesne Crkve, zašto je onda đakon Dimitrije, a ne biskup Irenej zaštitnik ove biskupije i zašto se grad ne zove po biskupu nego po đakonu, a obojica su mučenici i sveci?

Možda netko ima odgovor na ovo pitanje? Ja ga nemam. Ono što ću reći može biti točno, a ne mora.

Biskup Irenej je ubijen nekoliko dana prije đakona Dimitrija. To je Dimitriju bio jasan znak da je on slijedeći. I ne samo on, nego svaki koji se priznao kršćaninom. Dimitrije je dobio na vremenu. Ili da pobjegne i sakrije se, ako je bilo moguće, ili ako bude uhvaćen, da se odrekne Isusa Krista, i tako spasi svoj život. Nije učinio ni jedno ni drugo, nego je ostao uz svoju zajednicu, uz svoj narod i postojan u svojim uvjerenjima, unatoč mučeničkoj smrti.

Vjerujem da je to onaj jaki poticaj, pa i psihološki, koji ostavlja duboki trag na suvremenike i koji svima drugima daje dodatnu snagu i odlučnost da ustraju do kraja po primjeru ovakvih, poput svetog Dimitrija, koji ostaju dosljedni Isusu Kristu, ali i samima sebi.

Takvi ljudi se duboko usijeku u memoriju jedne zajednice ili jednog naroda i prerastaju u jedno trajno svjetlo i putokaz koji ostaje za sva vremena. Postaju nad-vremenski i ukorjenjuju se u određenu kulturu kao njezina civilizacijska tekovina sa svojim prepoznatljivim obilježjima.

Kad bi to izrazili suvremenim rječnikom, ili onakvim kakvim se vole služiti određene kategorije ljudi, mogli bismo govoriti o kršćanstvu kao *brandu*, tj. o stvarnosti koja ima svoje karakteristike koje se ne mogu zamijeniti niti pobrkati s bilo kojim drugima.

Kršćanstvo ima nešto u svojim temeljima što ne možemo ni mi sami kršćani razumjeti, jer se nalazimo pred jednim misterijem kojeg živimo i kojeg pokušavamo živjeti, ali ga svojim razumom u potpunosti ne možemo dokučiti, niti drugima objasniti, nego jednostavno živjeti.

Mučeništvo kao kruna i vrhunac svjedočenja i nasljedovanja Isusa Krista bitni je dio života svakog kršćanina. Što je nečiji život dosljednije nasljedovanje Isusa Krista to se on sve više i više približava mučeništvu. Uspinje se prema mučeništvu kao nezaobilaznom cilju svog osobnog rasta u svetosti i suobličavanja Isusu Kristu, jer nije moguće živjeti poput Krista, a da ne ostaneš zapažen. I nije moguće nasljedovati Isusa Krista, a da toliko ne pomrsiš njihove planove ili ih jednostavno isprovociraš svojim stilom života pa te neminovno čeka bar neki oblik mučenništva.

Zato nas današnji blagdan svetog Dimitrija podsjeća bar na dvije činjenice.

Sveti Dimitrije je izdanak i plod prvih kršćanskih vremena koja zauvijek ostaju nadahnuće i uzor nasljedovanja Isusa Krista.

U svome duhovnom rastu uvijek se vraćamo na početke, na izvore. Ali što to znači vratiti se na izvore? To nije jednostavno preslikavanje nečijeg života na svoj život ili onog vremena na naše vrijeme.

Izvor je uvijek isti, ali na tom izvoru uvijek teče nova voda. Zato se i zove izvor jer je uvijek svjež i uvijek novi, makar je isti. Kad bi na izvoru bila ista voda postala bi žabokrečina i nitko je ne bi poželio piti.

Vratite se na svoje izvore i na vrijeme prvih mučenika, znači vratite se njihovom oduševljenju i njihovom zanosu. Njihovom shvaćanju kršćanstva i Kristova evanđelja, sa sviješću da biti kršćanin znači načinom života biti drugačiji od ostalih i taj svoj izbor biti spreman svakog dana i časa potvrditi vlastitom krvlju.

Nama je danas potreban takav povratak na izvore. Mi moramo biti svježa voda, svježa energija i svježa krv u ovom društvu. Mi moramo biti poželjan izvor s kojeg će drugi piti, a ne žabokrečina i ustajala voda od koje će drugi bježati.

I drugo što želim reći: sveti Dimitrije je ostao uz svoj narod i uz svoju zajednicu onda kad je bilo najteže i kad mu se o glavi radilo.

Ako budemo samo sebi ugađali i ako budemo samo svoju komociju čuvali mi ćemo kao narod i kao neki drugi europski narodi veoma brzo nestati. U ime svoga boljitka, oduzet ćemo vrlo blizu budućnost onima koje najviše volimo. Radi malo svoga užitka uništiti ćemo zajednice i narod kojem pripadamo.

Geslo našeg hodočašća je *Putevima svjedoka vjere i domoljublja*. Sveti Dimitrije je i jedno i drugo. I svjedok vjere i svjedok domoljublja, jer je do kraja ostao sa svojim i zato ga povijest pamti i časti.

Ako ne želimo poput pijeska nestati s pozornice ove povijesti, učimo od naših svjedoka i budimo danas svjedoci vjere i domoljublja. Amen.